

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua
Sidang Akademik 1996/97

April 1997

ZCT 211/2 - Analisis Vektor

Masa: [2 jam]

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **TIGA** muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab kesemua **EMPAT** soalan. Kesemuanya wajib dijawab dalam Bahasa Malaysia.

1. (a) Buktikan identiti $\underset{\sim}{\mathbf{A}} \bullet \underset{\sim}{\mathbf{B}} \times \underset{\sim}{\mathbf{C}} = \underset{\sim}{\mathbf{A}} \times \underset{\sim}{\mathbf{B}} \bullet \underset{\sim}{\mathbf{C}}$ dengan menggunakan komponen. (20/100)
- (b) Jika $\underset{\sim}{\mathbf{A}}, \underset{\sim}{\mathbf{B}}, \underset{\sim}{\mathbf{C}}$ dan $\underset{\sim}{\mathbf{D}}$ sesatah, tunjukkan bahawa $(\underset{\sim}{\mathbf{A}} \times \underset{\sim}{\mathbf{B}}) \times (\underset{\sim}{\mathbf{C}} \times \underset{\sim}{\mathbf{D}}) = 0$. Adakah sebaliknya benar? (30/100)
- (c) $\underset{\sim}{\mathbf{A}}, \underset{\sim}{\mathbf{B}}$ dan $\underset{\sim}{\mathbf{C}}$ adalah vektor tak bersandar linear. Tentukan vektor $\underset{\sim}{\mathbf{A}} \times \underset{\sim}{\mathbf{B}}, \underset{\sim}{\mathbf{B}} \times \underset{\sim}{\mathbf{C}}$ dan $\underset{\sim}{\mathbf{C}} \times \underset{\sim}{\mathbf{A}}$ juga tak bersandar linear. (30/100)
- (d) Tunjukkan bahawa pecutan $\underset{\sim}{\mathbf{a}}$ bagi zarah yang bergerak sepanjang lengkung ruang dengan halaju $\underset{\sim}{\mathbf{v}}$ diberi dengan

$$\underset{\sim}{\mathbf{a}} = \frac{d\underset{\sim}{\mathbf{v}}}{dt} \hat{\mathbf{T}} + \frac{\underset{\sim}{\mathbf{v}}^2}{\rho} \hat{\mathbf{N}}$$

disini $\hat{\mathbf{T}}$ ialah vektor unit tanjen, $\hat{\mathbf{N}}$ ialah vektor unit normal dan ρ ialah jejari kelengkungan. (20/100)

2. (a) Buktikan $\underset{\sim}{\mathbf{F}} = (y^2 \cos x + z^3) \underset{\sim}{\mathbf{i}} + (2y \sin x - 4) \underset{\sim}{\mathbf{j}} + (3xz^2 + 2) \underset{\sim}{\mathbf{k}}$ mentakrifkan suatu daya abadi dan hitungkan potensial skalar bersepadan. Kemudian hitungkan kerja yang dilakukan oleh daya apabila suatu zarah bergerak dari titik P(0,1,-1) ke titik Q($\frac{1}{2}\pi, -1, 2$). (30/100)

...2/-

- 2 -

- (b) Hitungkan $\int_s \Omega ds$ disini $\Omega = \left(\frac{b^2 x^2}{a^2} + \frac{a^2 y^2}{b^2} \right)^{\frac{1}{2}}$ dan s ialah permukaan melengkung bagi silinder elips $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1, |z| \leq c$. (40/100)

(c) Buktikan (i) $\nabla \bullet (\underline{a} \times \underline{r}) = 0$

(ii) $\nabla \times (\underline{a} \times \underline{r}) = 2\underline{a}$

(iii) $(\underline{f} \bullet \nabla) \underline{r} = \underline{f}$

disini $\underline{a}$ adalah vektor pemalar dan $\underline{r}$ adalah vektor kedudukan.

(30/100)

3. (a) Nyatakan teorem kecapahan dan teorem Stokes. (10/100)

- (b) Buktikan dengan menggunakan teorem Stokes bahawa

(i) $\nabla \times (\nabla \phi) = 0$

(ii) $\iint_s ds \times \underline{r} = \frac{1}{2} \oint_c \underline{r}^2 d\underline{r}$

(30/100)

- (c) Buktikan teorem Stokes bagi $\underline{F} = xz \underline{i} - y \underline{j} + x^2 y \underline{k}$ disini S ialah permukaan kawasan yang disempadani oleh $x = 0, y = 0, z = 0, 2x + y + 2z = 8$ tetapi tidak termasuk satah xz . (60/100)

4. (a) Jika $\underline{f} = \psi \underline{i} + \phi \underline{j}, dS = dx dy, \underline{g} = \underline{f} \times \underline{k}$ dan $\hat{n}$ ialah vektor normal unit pada lengkung C, buktikan teorem Green memberi

$$\oint_c \underline{g} \cdot \hat{n} ds = \iint_R \nabla \cdot \underline{g} dS$$

disini ds ialah panjang lengkung.

(50/100)

...3/-

(b) Bagi koordinat sfera,

$$x = r \sin\theta \cos\phi, y = r \sin\theta \sin\phi, z = r \cos\theta.$$

(i) Dapatkan $\frac{\partial \mathbf{r}}{\partial r}$, $\frac{\partial \mathbf{r}}{\partial \theta}$, $\frac{\partial \mathbf{r}}{\partial \phi}$

(ii) Dapatkan ∇r , $\nabla \theta$, $\nabla \phi$

(iii) Tunjukkan ∇r dan $\frac{\partial \mathbf{r}}{\partial r}$ membentuk vektor salingan.

(50/100)

- 0000000 -